

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2020

Ημερομηνία: Δευτέρα 22 Ιουνίου 2020

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

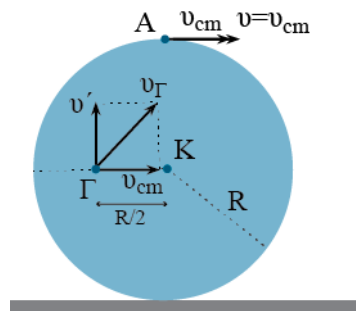
ΘΕΜΑ Α

Στις ημιτελείς προτάσεις **A1 – A4** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη φράση η οποία τη συμπληρώνει σωστά.

- A1.** γ
A2. α
A3. γ
A4. δ
A5. Σ, Λ, Σ, Σ, Λ

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Σωστή η iii.

Η ταχύτητα του ανώτερου σημείου A είναι:

$$v_A = 2v_{cm}$$

Η ταχύτητα του σημείου Γ είναι:

$$v_{\Gamma} = \sqrt{v_{cm}^2 + v'^2} \xrightarrow{v' = \omega r = \frac{r}{2} \frac{v_{cm}}{R/2}} v_{\Gamma} = \sqrt{v_{cm}^2 + \frac{v_{cm}^2}{4}} = \sqrt{\frac{5v_{cm}^2}{4}} = \frac{v_{cm}}{2} \sqrt{5}$$

Ο λόγος των μέτρων των ταχυτήτων είναι:

$$\frac{v_{\Gamma}}{v_A} = \frac{\frac{v_{cm}}{2} \sqrt{5}}{2v_{cm}} = \frac{\sqrt{5}}{4}$$

B2. Σωστή η ii.

Έστω ότι μετά την κρούση η ταχύτητα της σφαίρας Σ_2 είναι v_2' .

Το ποσοστό της πρώτης σφαίρας που μεταφέρεται στη δεύτερη κατά την κρούση είναι:

$$\Pi_1 = \frac{\frac{1}{2} m_2 v_2'^2}{\frac{1}{2} m_1 v_1^2} = \frac{m_2 \left(\frac{2m_1}{m_1 + m_2} \right)^2 v_1^2}{m_1 v_1^2} = \frac{m_2 \cdot 4m_1^2}{(m_1 + m_2)^2} \Rightarrow \Pi_1 = \frac{4m_1 m_2}{(m_1 + m_2)^2}$$

Έστω ότι μετά την κρούση η ταχύτητα της σφαίρας Σ_1 είναι v_1' .

Ομοίως, το ποσοστό της δεύτερης σφαίρας που μεταφέρεται στην πρώτη κατά την κρούση είναι:

$$\Pi_2 = \frac{\frac{1}{2} m_1 v_1'^2}{\frac{1}{2} m_2 u_2^2} = \frac{m_1 \left(\frac{2m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 u_2^2}{m_2 u_2^2} = \frac{4m_1 m_2}{(m_1 + m_2)^2}$$

Άρα $\Pi_1 = \Pi_2$.

B3. Σωστή η i.

Ο χρόνος για να φτάσει το νερό στο έδαφος είναι:

$$h_1 = \frac{1}{2} g t_{\text{ολ}}^2 \Rightarrow t_{\text{ολ}} = \sqrt{\frac{2h_1}{g}}$$

Η οριζόντια απόσταση s είναι:

$$s = v_o t_{\text{ολ}} \Rightarrow s = v_o \sqrt{\frac{2h_1}{g}}$$

Όταν το νερό διέρχεται από το σημείο Z ισχύει:

$$\left. \begin{aligned} h_1 - h_2 = \frac{1}{2} g t^2 \Rightarrow h_1 - \frac{21H}{32} = \frac{1}{2} g t^2 \\ \frac{s}{2} = v_o t \Rightarrow s = 2v_o t \Rightarrow s^2 = 4v_o^2 t^2 \end{aligned} \right\} \frac{\theta}{\theta} \rightarrow \frac{h_1 - \frac{21H}{32}}{s^2} = \frac{g}{8v_o^2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{h_1 - \frac{21H}{32}}{v_0^2 \frac{2h_1}{g}} = \frac{g}{8v_0^2} \Rightarrow 2h_1 = 8h_1 - 8 \frac{21H}{32} \Rightarrow h_1 = \frac{21H}{24}$$

Από το θεώρημα του Torricelli η ταχύτητα v_0 με την οποία εξέρχεται το νερό από την οπή είναι:

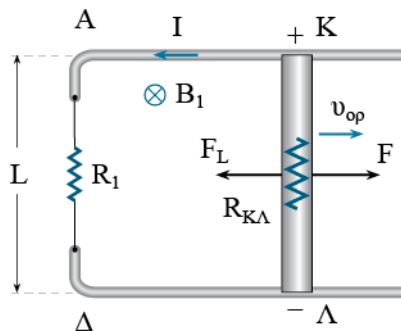
$$v_0 = \sqrt{2g(H - h_1)} = \sqrt{2g\left(H - \frac{21H}{24}\right)} = \sqrt{2g \frac{3H}{24}} = \frac{\sqrt{gH}}{2}$$

Η παροχή της βρύσης, η οποία είναι ίση με την παροχή της οπής είναι:

$$\Pi = A \cdot v_0 = \frac{A\sqrt{gH}}{2}$$

ΘΕΜΑ Γ

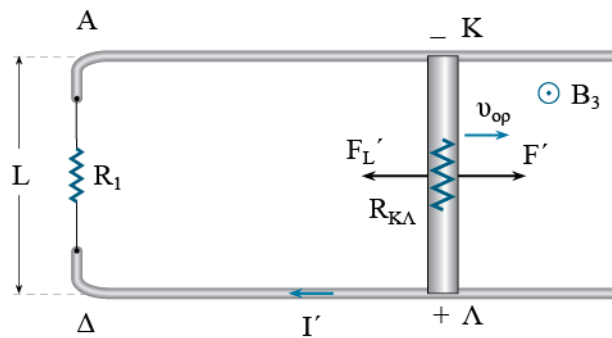
Γ1. Αρχικά ο αγωγός ΚΛ επιταχύνεται. Λόγω της ταχύτητας που αποκτά εμφανίζεται στα άκρα του ΗΕΔ από επαγωγή και επαγωγικό ρεύμα στο κύκλωμα. Έτσι στον αγωγό ΚΛ εμφανίζεται και μία δύναμη Laplace. Η δύναμη Laplace αυξάνεται συνεχώς και όταν γίνει ίση με την εξωτερική δύναμη F ο αγωγός αποκτά οριακή ταχύτητα.

Η οριακή ταχύτητα που αποκτά ο αγωγός είναι:

$$\begin{aligned} \Sigma F = 0 \Rightarrow F = F_L \Rightarrow F = B_1 I L \Rightarrow F = B_1 \frac{E_{\text{επ}}}{R_1 + R_{\text{ΚΛ}}} L \Rightarrow F = B_1 \frac{B_1 v_{\text{op}} L}{R_1 + R_{\text{ΚΛ}}} L \Rightarrow \\ \Rightarrow F = \frac{B_1^2 v_{\text{op}} L^2}{R_1 + R_{\text{ΚΛ}}} \Rightarrow 0,8 = \frac{1^2 v_{\text{op}} 1^2}{5} \Rightarrow v_{\text{op}} = 4 \text{ m/s} \end{aligned}$$

Γ2. Όταν ο αγωγός εισέρχεται στο μαγνητικό πεδίο B_3 του ασκείται μια δύναμη Laplace. Για να κινηθεί με σταθερή ταχύτητα θα πρέπει να του ασκήσουμε μια αντίθετη εξωτερική δύναμη.

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow F' = F'_L \Rightarrow F' = B_3 I' L \Rightarrow F' = B_3 \frac{B_3 v_{op} L}{R_1 + R_{K\Lambda}} L \Rightarrow F' = \frac{B_3^2 v_{op} L^2}{R_1 + R_{K\Lambda}} \Rightarrow \frac{1^2 \cdot 4 \cdot 1^2}{5} = 0,8 \text{ N}$$

Γ3. Υπολογίζουμε την ένταση του επαγωγικού ρεύματος.

$$I' = \frac{E_{\epsilon\pi}}{R_1 + R_{K\Lambda}} = \frac{B_3 v_{op} L}{R_1 + R_{K\Lambda}} = \frac{1 \cdot 4 \cdot 1}{5} = 0,8 \text{ A}$$

Υπολογίζουμε τον χρόνο κίνησης του αγωγού.

$$I' = \frac{q}{t} \Rightarrow t = \frac{q}{I'} = \frac{0,2}{0,8} = 0,25 \text{ s}$$

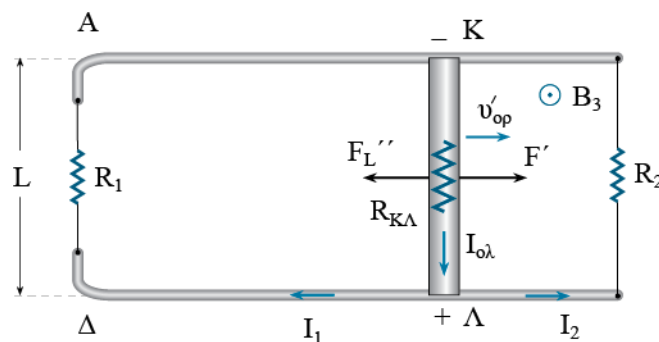
Και το ποσό θερμότητας είναι:

$$Q = I^2 (R_1 + R_{K\Lambda}) t = 0,8^2 \cdot 5 \cdot 0,25 = 0,8 \text{ J}$$

Γ4. Υπολογίζουμε την ολική αντίσταση του κυκλώματος.

$$R_{1,2} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{4}{4} = 1 \Omega$$

$$R_{\text{ολ}} = R_{1,2} + R_{K\Lambda} = 4 \Omega$$

Και η νέα οριακή ταχύτητα του αγωγού είναι:

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow F' = F_L' \Rightarrow F' = B_3 I_{\text{ολ}} L \Rightarrow$$

$$\Rightarrow F' = B_3 \frac{E'_{\text{επ}}}{R_{\text{ολ}}} L \Rightarrow F' = B_3 \frac{B_3 v'_{\text{οπ}} L}{R_{\text{ολ}}} L \Rightarrow F' = B_3^2 \frac{v'_{\text{οπ}} L}{R_{\text{ολ}}} L \Rightarrow 0,8 = \frac{12 \cdot v'_{\text{οπ}} \cdot 1}{4} \Rightarrow v'_{\text{οπ}} = 3,2 \text{ m/s}$$

Η ένταση του ρεύματος που διαρρέει τον αγωγό ΚΛ είναι:

$$I_{\text{ολ}} = \frac{B_3 v'_{\text{οπ}} L}{R_{\text{ολ}}} = \frac{1 \cdot 3,2 \cdot 1}{4} = 0,8 \text{ A}$$

Και η τάση στα άκρα του είναι:

$$V_{\text{ΚΛ}} = E'_{\text{επ}} - I_{\text{ολ}} R_{\text{ΚΛ}} = B_3 v'_{\text{οπ}} L - I_{\text{ολ}} R_{\text{ΚΛ}} \Rightarrow V_{\text{ΚΛ}} = 1 \cdot 3,2 \cdot 1 - 0,8 \cdot 3 = 3,2 - 2,4 = 0,8 \text{ V}$$

Οι εντάσεις των ρευμάτων που διαρρέουν τις R_1 και R_2 είναι:

$$I_1 = \frac{V_{\text{ΚΛ}}}{R_1} = \frac{0,8}{2} = 0,4 \text{ A}$$

$$I_2 = \frac{V_{\text{ΚΛ}}}{R_2} = \frac{0,8}{2} = 0,4 \text{ A}$$

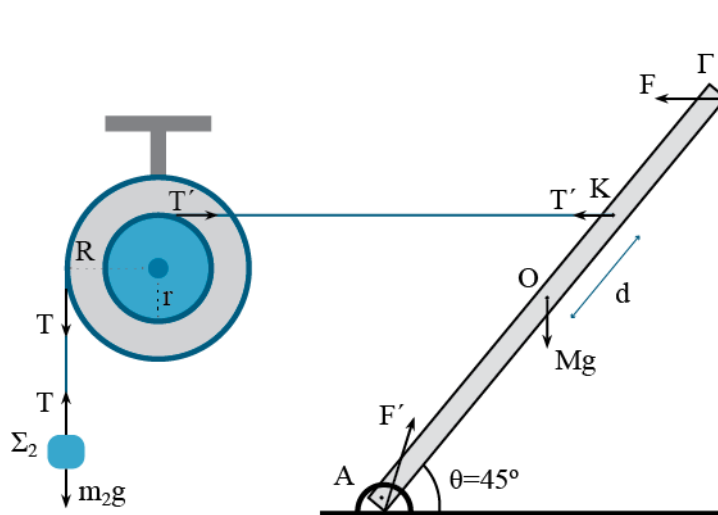
ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από την ισορροπία του σώματος m_2 παίρνουμε:

$$\Sigma F = 0 \Rightarrow T = m_2 g \Rightarrow T = 30 \text{ N}$$

Από την ισορροπία του κυλίνδρου παίρνουμε:

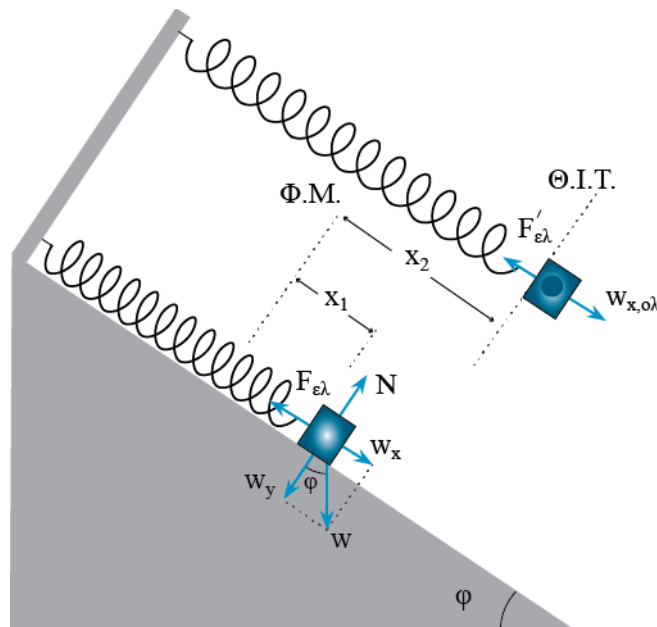
$$\Sigma T = 0 \Rightarrow T \cdot R = T' \cdot r = 0 \Rightarrow T \cdot 2r = T' \cdot r \Rightarrow T' = 2T \Rightarrow T' = 60 \text{ N}$$

Από την ισορροπία της ράβδου παίρνουμε:

$$\begin{aligned} \Sigma T_{(A)} = 0 &\Rightarrow w \frac{\ell}{2} \sin\theta - T' \left(\frac{\ell}{2} + d \right) \eta\mu\theta - F\ell\eta\mu\theta = 0 \Rightarrow \\ &\Rightarrow 100 \cdot \frac{\ell}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 60 \left(\frac{\ell}{2} + \frac{\ell}{6} \right) \frac{\sqrt{2}}{2} + F\ell \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow 50 = 40 + F \Rightarrow F = 10\text{N} \end{aligned}$$

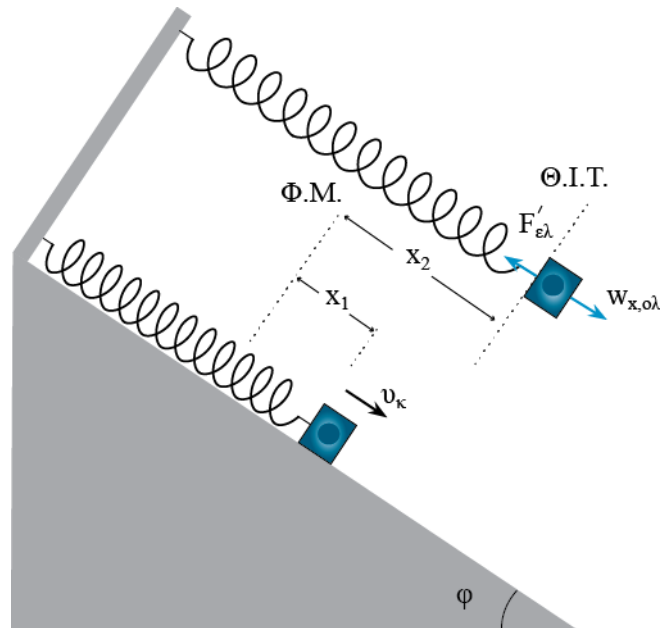
Δ2. Από την αρχική και την τελική θέση ισορροπίας παίρνουμε:

$$\Sigma F_x = 0 \Rightarrow F_{\varepsilon\lambda} = w_x \Rightarrow Kx_1 = m_1 g \eta \mu \phi \Rightarrow x_1 = \frac{m_1 g \eta \mu \phi}{K} \Rightarrow x_1 = \frac{1 \cdot 10 \cdot \frac{1}{2}}{100} = 0,05\text{m}$$

$$\begin{aligned} \Sigma F_x = 0 &\Rightarrow F'_{\varepsilon\lambda} = w_{x,\text{ολ}} \Rightarrow Kx_2 = (m_1 + m_2) g \eta \mu \phi \Rightarrow x_2 = \frac{(m_1 + m_2) g \eta \mu \phi}{K} \Rightarrow \\ &\Rightarrow x_2 = \frac{4 \cdot 10 \cdot \frac{1}{2}}{100} = \frac{20}{100} = 0,2\text{m} \end{aligned}$$

Από τη διατήρηση της ενέργειας στον ταλαντωτή παίρνουμε:

$$K + U = E \Rightarrow \frac{1}{2}(m_1 + m_2)v_{\kappa}^2 + \frac{1}{2}K(x_2 - x_1)^2 = \frac{1}{2}KA^2 \Rightarrow 4\left(\frac{3\sqrt{3}}{4}\right)^2 + 100 \cdot 0,0225 = 100A^2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 4\frac{27}{16} + 2,25 = 100A^2 \Rightarrow 100A^2 = 9 \Rightarrow A = \frac{3}{10} = 0,3\text{m}$$

Δ3. Υπολογίζουμε τη γωνιακή συχνότητα και την αρχική φάση της ταλάντωσης.

$$K = (m_1 + m_2)\omega^2 \Rightarrow 100 = 4 \cdot \omega^2 \Rightarrow \omega = 5\text{rad/s}$$

$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi) \Rightarrow -(x_2 - x_1) = A\eta\mu\varphi \Rightarrow -0,15 = 0,3\eta\mu\varphi \Rightarrow$$

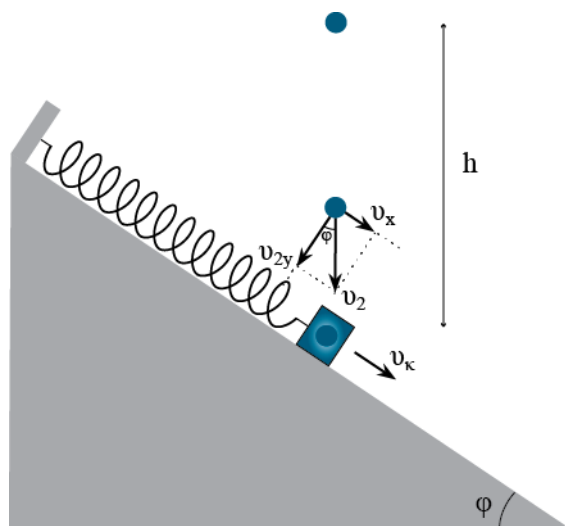
$$\eta\mu\varphi = -\frac{1}{2} \Rightarrow \eta\mu\varphi = \eta\mu\left(-\frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow \begin{cases} \varphi = 2\kappa\pi - \frac{\pi}{6} \xrightarrow{\kappa=1} \varphi = \frac{11\pi}{6} \\ \varphi = 2\kappa\pi + \frac{7\pi}{6} \xrightarrow{\kappa=0} \varphi = \frac{7\pi}{6} \end{cases} \xrightarrow{v>0} \varphi = \frac{11\pi}{6}\text{rad}$$

Και η εξίσωση της απομάκρυνσης είναι:

$$x = A\eta\mu(\omega t + \varphi) \Rightarrow x = 0,3\eta\mu\left(5t + \frac{11\pi}{6}\right) \quad (\text{S.I.})$$

Δ4. Από τη διατήρηση της ορμής στην κρούση παίρνουμε:

$$\vec{P}_{\text{αρχ}} = \vec{P}_{\text{τελ}} \Rightarrow m_2 v_{2x} = (m_1 + m_2)v_{\kappa} \Rightarrow 3 \cdot v_2 \eta\mu\varphi = 4 \frac{3\sqrt{3}}{4} \Rightarrow v_2 \frac{1}{2} = \sqrt{3} \Rightarrow v_2 = 2\sqrt{3}\text{m/s}$$

Από τη διατήρηση της μηχανικής ενέργειας στην κίνηση του σώματος μάζας m_2 παίρνουμε:

$$K_{\text{αρχ}} + U_{\text{αρχ}} = K_{\text{τελ}} + U_{\text{τελ}} \Rightarrow m_2gh = \frac{1}{2} m_2 v_2^2 \Rightarrow 10h = \frac{1}{2} (2\sqrt{3})^2 \Rightarrow 10h = 6 \Rightarrow h = 0,6\text{m}$$

Δ5. Ο λόγος των μέτρων των δυνάμεων είναι:

$$\frac{F_{\text{ελ}}}{F_{\text{επ}}} = \frac{K(x_2 + A)}{KA} = \frac{0,5}{0,3} = \frac{5}{3}$$